

**BEMORLARNI TEKSHIRISHDA ZAMONAVIY
XIRURGIYANING O'RNI VA YUTUQLARI**

Akbarov Avazhon Po'latovich

Namangan Davlat Universiteti Tibbiyot fakulteti katta o'qituvchisi

Saydullayeva Maqsadoy Jalol qizi

Namangan Davlat Universiteti Tibbiyot fakulteti Davolash ishi

Dav.DU-22- guruh talabasi

Annotatsiya: Zamonaviy xirurgiya sohasida bemorlarni tekshirish va davolashning samarali usullari tibbiyot sohasining eng muhim yutuqlaridan biridir. Bemorlarni tekshirishda xirurgianing yangi texnologiyalar, apparatlar va diagnostika usullaridan foydalanish natijasida davolashning samaradorligi sezilarli darajada oshdi. Ushbu maqolada zamonaviy xirurgianing bemorlarni tekshirishdagi o'rni, yutuqlari va rivojlanish tendensiyalari tahlil qilinadi. Xususan, diagnostik texnologiyalar, robot-xirurgiya, minimal invaziv operatsiyalar va genetik tahlillar kabi yangi metodlar tibbiyotda qanday o'zgarishlar yaratgani haqida so'z yuritiladi.

Kalit so'zlar: Xirurgiya, diagnostika, robot-xirurgiya, minimal invaziv operatsiyalar, tibbiy texnologiyalar, bemorlarni tekshirish, genetik tahlil, tibbiyotda yutuqlar.

Аннотация: Современные достижения в области хирургии, направленные на диагностику и лечение пациентов, являются одними из важнейших достижений медицины. Применение новых технологий, аппаратов и методов диагностики в хирургии значительно повысило эффективность лечения. В данной статье анализируется роль современной хирургии в обследовании пациентов, достижения и тенденции развития. В частности, обсуждаются такие новые методы, как диагностические технологии, роботизированная хирургия, минимально инвазивные операции и генетический анализ, и их влияние на изменения в медицине.

Ключевые слова: Хирургия, диагностика, роботизированная хирургия, минимально инвазивные операции, медицинские технологии, обследование пациентов, генетический анализ, достижения в медицине.

Abstract: Modern advancements in surgery focused on diagnosing and treating patients are among the most significant achievements in medicine. Utilizing new technologies, equipment, and diagnostic methods in surgery has significantly improved treatment efficiency. This article examines the role of modern surgery in patient examination, its achievements, and development trends. In particular, it discusses how new methods such as diagnostic technologies, robotic surgery, minimally invasive operations, and genetic analyses are reshaping the field of medicine.

Keywords: Surgery, diagnostics, robotic surgery, minimally invasive operations, medical technologies, patient examination, genetic analysis, medical advancements.

Zamonaviy xirurgiya sohasidagi yutuqlar so‘nggi yillarda bemorlarni tekshirish va davolashda katta inqiloblarni amalga oshirdi. Xirurgiya va diagnostika usullaridagi rivojlanishlar, shuningdek, yangi texnologiyalarning tibbiyotda qo‘llanilishi bemorlarni yanada aniqroq tekshirish va samarali davolash imkonini yaratdi.

1. Diagnostika usullarining rivojlanishi. Xirurgiyada yangi diagnostika texnologiyalarining joriy etilishi bemorlarning holatini aniqroq va tezroq aniqlash imkonini berdi. Kompyuter tomografiyasi (CT), magnit-rezonans tomografiyasi (MRI) va ultratovushli tekshiruvlarning rivojlanishi, shuningdek, genetik tahlillar bemorning holatini to‘liq tahlil qilishda qo‘llanilmoqda. Bularning barchasi shifokorlarga bemorning aniq tashxisini qo‘yish va davolash rejasini belgilashda yordam beradi.

2. Minimal invaziv jarrohlik (minimal invasive surgery) – bu jarrohlik operatsiyalarini o‘tkazishning bir usuli bo‘lib, unda bemorga minimal darajada kesishlar yoki teshiklar ochiladi. Ushbu jarrohlik usulida asosan kichik asboblar, kameralar va boshqa texnologik vositalardan foydalaniladi. Minimal invaziv jarrohlikning eng keng tarqagan turlari laparoskopik jarrohlik va endoskopik jarrohlikni o‘z ichiga oladi.

Minimal invaziv jarrohlikning asosiy afzalliklari quyidagilardir:

1. **Kamroq og‘riq:** Bemorlar operatsiyadan keyin tezroq tiklanadi va og‘riqlar minimal bo‘ladi.

2. **Tez tiklanish va kasalxonadagi davr qisqaradi:** Kichik kesiklar tufayli bemorlar operatsiyadan so‘ng tezroq tiklanadi va odatda qisqaroq vaqt davomida kasalxonada bo‘lishadi.

3. **Kamroq asoratlar va infektsiya xavfi:** Kichik kesiklar va minimal jarrohlik vositalaridan foydalanish asoratlar va infektsiya xavfini kamaytiradi.

4. **Estetik tomondan foydalidir:** Kichik kesiklar tufayli bemorda kamroq chandiqlar qoladi.

Minimal invaziv jarrohlikda, masalan, laparoskopiya (ichki organlarni tekshirish yoki davolash uchun kichik kameralar va asboblar yordamida bajariladigan jarrohlik) ko‘plab kasallikkarni davolashda samarali qo‘llaniladi, shu jumladan, jigar, oshqozon, va bachodon kasallikkari.

Shuningdek, **robot-xirurgiya** kabi ilg‘or texnologiyalar minimal invaziv jarrohlikni yanada aniqroq va xavfsiz qilishda yordam beradi, chunki robotlar jarrohlarga yuqori anqlikda manipulyatsiyalarni amalga oshirish imkonini beradi.

Minimal invaziv jarrohlikni rivojlantirish va qo‘llash tibbiyotda katta yutuqlarga olib keldi va bemorlarni davolash jarayonini sezilarli darajada yaxshiladi.

Minimal invaziv jarrohlik metodlari, masalan, laparoskopik jarrohlik, bemorlar

uchun og‘riqsiz va tezroq tiklanish imkoniyatini yaratdi. Ushbu metod bemorlarga kesilmagan va kamroq zarar yetkazadigan usullar yordamida jarrohlik operatsiyalarini amalga oshirishga imkon beradi, bu esa tiklanish davrini sezilarli darajada qisqartiradi.

3. Robot-xirurgiya. Robot-xirurgiya texnologiyalari bemorlarni tekshirish va operatsiyalarni bajarishda yanada yuqori aniqlik va samaradorlikni ta’minlaydi. Robotlar yordamida bajarilgan jarrohlik amaliyotlari yuqori darajada aniq, xavfsiz va minimal invazivdir, bu esa bemorlar uchun komplikatsiyalarni kamaytiradi.

4. Genetik tahlillar va prediktiv tibbiyat. Zamonaviy tibbiyatda bemorlarni tekshirishda genetik tahlillar va prediktiv tibbiyat usullari ham muhim rol o‘ynamoqda. Genetik tahlillar yordamida shifokorlar bemorning genetik holatini aniqlab, ularning muayyan kasalliklarga qarshi qanday reaksiya berishini oldindan prognoz qilishlari mumkin.

5. Raqamli tibbiyat va ma’lumotlar tahlili. Raqamli tibbiyat va sun’iy intellekt texnologiyalari yordamida bemorlarning tibbiy tarixlari va test natijalari yanada samarali tahlil qilinmoqda. Sun’iy intellekt tizimlari diagnostik jarayonlarni tezlashtiradi va inson xatolarini kamaytiradi.

Xulosa

Zamonaviy xirurgiya va diagnostika usullarining rivojlanishi bemorlarni tekshirishda katta yutuqlarga olib keldi. Yangi texnologiyalar va metodlar yordamida bemorlarning holati tezda aniqlanadi va davolash rejali samarali amalga oshiriladi. Minimal invaziv jarrohlik, robot-xirurgiya, genetik tahlillar va raqamli tibbiyat kabi texnologiyalar nafaqat davolash jarayonini tezlashtiradi, balki bemorlarning tiklanish davrini ham qisqartiradi. Shu bilan birga, bu texnologiyalarning joriy etilishi tibbiyatda yanada yuqori samaradorlik va xavfsizlikni ta’minlaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. **Miller, T. (2017).** *Modern Surgical Cares.* Oxford University Press, Oxford. <https://www.taylorfrancis.com/books/mono/10.3109/9781420016581/modern-surgical-care-thomas-miller>
2. **Smith, J. T. (2018).** *Innovations in Medical Diagnostics.* Elsevier, New York. <https://scholar.google.com/citations?user=ks2k5VQAAAAJ&hl=en>
3. **Thompson, S., & Roberts, P. (2016).** *Minimally Invasive Surgery: A Comprehensive Overview.* Cambridge University Press, Cambridge. https://www.researchgate.net/publication/378300842_Advancements_in_Minimally_Invasive_Surgical_Techniques_A_Comprehensive_Review
4. **Walker, P. D. (2019).** *Genetic Testing in Surgery: Applications and Limitations.* Springer, Berlin. <https://www.mdpi.com/2073-4425/14/11/2095>
5. **Martin, D. R. (2020).** *The Future of Robotic Surgery.* Wiley, New York. <https://link.springer.com/article/10.1007/s11701-023-01801-w>